

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolós szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Magyar politika.

Csodálatos egy dolog nálunk magyaroknál a politika. Valóságos megfordított hidegtelelés; mert míg ez fogvacogtató hideggel kezdődik s arcgyullasztó forrósággal végződik, addig a mi magyar politikánk abban csucsosodik ki, hogy legyen bár harc, vagy egy eszme, lázas és izzó felhevüléssel szállunk sikra igazainkért s midőn kivivott győzelmünk babérait, okos megfontolással hasznunkra fordítanánk, kioltjuk a hazaszeretet tüzeit s petyhüdt hidegséggel nézzük az események továbbgördülését.

S ha csak még néznők! Mert ezzel legfeljebb korlátot emelünk, az önmagától is fejlődő nemzeti vívmányoknak; de keressük folyton az okot, önmagunk közt vizsalyt teremteni s a békességet megrontani.

De hát ez a magyar politika; ha békesség lehetne közöttünk, erőszakkal háborút készítünk magunknak, lehet, hogy az okból, mert a

magyar ezerév óta úgy sem csinált mást, mint csatákat vívott, hol az ellenséggel, hol önmagával.

Kimondjuk a jelszót: mindenkinek elveit tiszteletben kell tartani; egyben kijelentéseket hallunk, hogy vagyok olyan hazafi, mint bárki!

Azután égig emeljük a személyt, akit a közvélemény elejtett, meg-meg neki rugaszkodunk egy-egy kormányzó hatalomnak s nagybusan sóhajtjuk, hogy — csalódunk.

Akkor azután folyik a papiros-harc, koalíció, függetlenség, néppárt, nemzetiség, darabont s a jó ég tudja miféle címek alatt gyilkos törököt mártogatunk a fekete lébe s ha egyik kimerült a téma az alkotmánybiztosíték kérdésében, nosza elő kell rántani a kiegyezés dolgát, közben azután ütjük egymást, pártokatszakitunk, egyesülünk, nyilatkozunk, kilépünk, belépünk s a végeredmény az, hogy az osztrák bennünket ki-nevet s mi hátrafelé megyünk.

Nem jól van ez így.

Meg kell már egyszer a magyar politikusként igazán komolyodni s

nem üzni országos vitákat a kecske szőrén.

Hisz valóságos choaszt látunk minden vonalon.

Ha az angol király nem fogadja Kossuth-tot — kész a politikai fő-medvény, hogy ime a külföld nincs velünk; ha meg aztán Andrássy gróf Ferenc Ferdinánd trónörökös-nél látogatást tesz, kórusban szól az ének: Nem lesznek meg az alkotmánybiztosítékok, mert az osztrák nem engedi.

Igy aztán lassan-lassan erőt vesz rajtunk az ármány s szélforgácsolt erejük mitsem képes teremteni, mert politikai bástyáinkon annyi hézagot készítettünk, hogy minden oldalról hozzánk férhetnek.

Mikor azután gyepre tektettek bennünket, egyedüli vigaszunk, hogy a harcot megküzdöttük s az eredmény: eb ura a fakó!

Egy politikai nagy államférfiutól hallottam régen azt a kijelentést, hogy „szeressük a hazát forrón, de okosan“.

Akkor ifju s izzó lélekkel békének tartottam e jelszavat, a haza-

Gobelin.

A „Debreczen“ számára írta: *Kuthy Sándor.*

Antik mintájú ódon gobelin.
— Mint asszonyhaj, úgy simul a selyem,
Szines zománcát ha éri kezem
Agyam fölött, álmatlan éjjelen.

Valamikor egy ósanyám himezte
Leányos, apró, himző-asztalán,
Valaki ott, mellette állt talán...
Rózsaszárnyon suhant rájok az este.

Ólelkedző lelküknek egy paránya,
Sötét szemöknek villanó sugára
Talán ebbe a képbe szállhatott:

Mert, amint nézem, a nagy esenden által,
Csendülnek édes-bus melódiákkal,
Régen meghalt, szerelmes, nagy dalok.

A nő.

Aztán megszólalt az asszony. Emlékszik rá... Én doktor akartam lenni. Igen, én az a leány, kire azt mondták, hogy leg-szebb a városban. Én hive voltam annak, hogy a nő ne legyen báb többé, kit becéz-nek, csókolgálnak és meg is vernek hanem

éreztem, hogy a nő is tagja, része lehet a társadalom nagy gépezetének. Azt hittem először kis sróf, aztán nőni fog nagy kerékké és a nő is ember lesz nem pedig — báb.

Más leányok szívébe, akkor kezdett nyilni a tavasz, én pedig ezeken az eszmé-ken csüngöttem. Ezek az idealok töltötték el lelkemet, ezekkel foglalkoztam nappal éjjel.

És akkor jött maga.

Emlékszik... Az én világom akkor szürke volt, egyformán hideg, szomorú, szürke.

Az hittem ennek így kell lenni.

És jött maga... Madárdal, napsugár, fény jött vele. És a doktor kis asszony, a feminista nő szerelmes lett.

Nem bíztam sokáig. Csak addig, mikor... Emlékszik rá.

Kinn ültünk a Margit szigeten. Este volt. Mámortó, szerelmet hozó májusi est. Az égen fenn ragyogtak a csillagok és a közeli kávéházból ide hallatszott a cigány muzsika. És maga beszélt hozzám.

A hangja egybeolvadt a cigányok zené-jével. Meggyőzte a szívem, hogy a nőnek csak egy hivatása van, hogy szeressen. Aztán megcsókolt.

A hódító nyári éjszakába bele ragyog-tak a csillagok es megvilágították, be aranyozták szerelmünket.

Es én felesége lettem. Engedelmes, hü felesége vagyok már harmadik éve. Olyan vol am az alatt az idő alatt, mint egy baba, kit becézgetnek, csókolgálnak és tegnap maga — rám emelte a kezét. Igen rám, a feleségére. A törékeny babára.

Elválnék öntől uram, ha nem tartana vissza az, hogy szegény szülőimre mily bánatot hozok és ha nem kötne még önnel össze egy erős káposcs; a leányom.

De ez a leány, uram, ez nem lesz báb, ez nem lesz rabszolgája egy férfinak soha, soha.

A nap süttött és a kertből, a virágok közt jött két kis baba. Egy fiú és egy leány. A kis leányuk volt, meg a szomszédék Pistikéje. Egymás kezét fogva jöttek fel a verendára. És a kis leány megszólalt. Madárdal és csevegtyű csengés volt a szava: „Mama, nekem férjem lesz a Pista? Igaz? Azt mondta a szakácsné“.

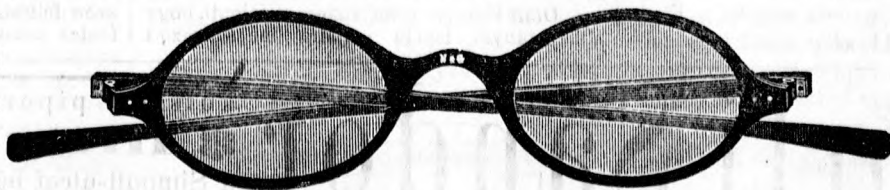
Az asszony leborult az asztalra és sirt.

A nap pedig ragyogva nevetett az égen.

Lukács Gyula.

Löbl Gyula és Társa

látósz, kötszer és fény-képészeti szaküzlete
Debrecen, Piac-utca 63. szám a.

Ajánlja le g job b
minőségű szem-
üvegeit, csiptetőt,
lorgnettet, szín-
házi látésőit.
Dus raktár.

szereket megnyilvánulásaiban; ámde azóta a tapasztalat megtanított e mondás igazságára, mert elvitázhatlan tény az, hogy a magyar minden nemzet felett nagy politikus — de nem okos politikus.

Szinte kétségbe kellene esni az események fölött, ha nem biznánk a magyarok Istenében, ki ezer év alatt nem hagyott el bennünket.

A nemsokára összeülő országgyűlésnek lesz feladata a szünet alatt szerzett tapasztalatait okosan felhasználni; vitassák meg higgadtan a helyzetet, ne a magánérdek vagy sértett hűség vezesse felszólalásait, hanem az ország érdeke; a kormány meg legyen tapintatos és higgadt, ahol az eredmény nekünk hasznunkra válik s erőskezü, ahol elleneinket meg kell törni.

Összetartás s okos politika, az ország javára szolgál — széthuzás s politikai strébereskedés: a nemzet pusztulása.

Legyünk a harcban magyarok — a politikában angolok — akkor sem tűz, sem víz nem vesz erőt rajtunk.

Politikai hírek.

A helyzet. Fővárosi tudósítónk jelenti: Körülbelül vége van a hétnek és ahogy előre jeleztük, utólag is meglehetősen állapítani, hogy az elmúlt néhány nap a pihenésnek volt szentelve. Már tudniillik a politika pihent. A miniszteriumokban annál erősebben folyt a munka. A miniszterek itthon vannak és holnap együtt mennek a szegedi ünnepre, az Erzsébet-szobor leleplezésére. Az egyes kormányfőfiak büroiban most hozzák tétő alá a nyáron át előkészített munkákat, főképen az adminisztratív részt. Wekerle Sándor, mint pénzügyminiszter, első sorban az adóreform egyes részleteivel volt elfoglalva. A belügyminisztériumban számos intézkedés történt a vármegyei ügykezelésre nézve, a kereskedelmi minisztériumban pedig több fontos törvénytervezetet készítettek elő. — Ma délelőtt tíz órakor minisztertanács kezdődött a budai miniszterelnöki palotában. A tanácskozás a déli órákban még mindig tart. Jelen vannak az összes miniszterek, Jekelfalussy kivételével. A tanácskozáson a kiegyezésen kívül a politika minden fontosabb aktuális kérdése szerepel. Így a horvát kérdés, az október 10-iki munkaszünet, az alkotmánybiztosítékok és a választói reform, továbbá a szegedi Erzsébet-ünnep is.

Városháza és vármegye.

A megyei közgyűlés jegyzőkönyvét tegnap délelőtt hitelesítette a hitelesítő-bizottság, mely ülését délelőtt 10 órai kezdettel tartotta meg a megyeháza nagytermében Weszprémy Zoltán főispán elnöklése alatt.

Árverés a városházán. A városházán tegnap délelőtt árverést tartottak. Eladták a Könyök-utca 14. szám alatti üres tel-

ket 3700, a pipagödörket 4500 koronáért. Bérbe adták végül a jövő évre a sintér-telep mögötti földet 120 koronáért.

Debrecen város közgyűlése.

Átiratok, adományozások, segélyek.

Uj városi tisztviselők.

A városi nyomda szabályrendelete.

— szeptember 28.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap d. u. 3 órakor vette kezdetét Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának rendes közgyűlése.

A bizottság majd mindenben elfogadta, illetve határozattá emelte a tanács javaslatait s mindössze a városi nyomda szabályrendeletének tárgyalásánál fejlődött ki vita, végül azonban e szabályrendeletet is a tanács javaslata szerint alkották meg.

A közgyűlés lefolyásáról a következő részletes tudósítást adjuk:

Jóval három óra után nyitotta meg a közgyűlést Weszprémy Zoltán főispán. Első sorban bejelentette, hogy a közgyűlés tárgysorozatában még 7 új ügyet vettek fel pótlólag.

Részvét dr. Tóby Elek halála felett.

Napirend előtt az elnöklő főispán meleg hangon emlékezett meg Tóby Elek dr. városi jegyző korai halála felett. Tóby dr. 11 évig volt a város szolgálatában, kötelességeinek pontos lelkiismeretességgel tett eleget s kéri, hogy az általános kedvelt, érdemes tisztviselő korai halála felett őszinte részvételek adjon a közgyűlés kifejezést. A kérést helyezett a bizottsági közgyűlés.

A tárgysorozat.

Napirend során először Varga Elemér dr. olvasta fel a polgármesternek a három utolsó hónapról és az 1906. évről szóló jelentéseit.

A jelentést tudomásul vették azzal, hogy az évi jelentést kinyomatják és megküldik az összes bizottsági tagoknak.

Az árusági díjról szóló szabályrendelet ez év végén lejár. A bizottsági közgyűlés eppen ezért kerte a belügyminisztert, hogy a szabályrendeletet 5 évre hosszabbítsa meg. Ezt a miniszter megtegte s erről szóló leiratot a közgyűlés tudomásul vette.

Tudomásul vették, hogy a belügyminiszter a Weidner-fele onodói föld eladását jóváhagyta. A 9490 koronáért kelt el.

A fémipari szakiskola ügyében leérkezett miniszteri leiratokat vettek tudomásul. A város 2000 korona ösztöndíjat szavazott meg debreceni illetőségű tanulóik részére.

Tudomásul vették az 1906. évi gyám-pénztári merlegre vonatkozó miniszteri leiratot.

Varga Károly tb. tanácsnok jelentése szerint a belügyminiszter a 12-ik gyógy-szertár jogát Arany S. Árpádnak adta.

Tudomásul vették.

Antal János és neje kaszáló elcseserlése ügyében a belügyi kormány új tárgyalást rendelt el, mert akkor az időközben ültetett akacost is ki kellene irtani.

Elfogadtak.

A tanyai iskolák ügye.

Oláh Károly kulturtanácsnok jelenti, hogy a tiz tanyai iskola céljaira megszavazott

100,000 korona nem fedezi az építési költségeket. Uppen ezért az idén csak két tanyai iskolát építenek fel, a többit csak a jövő tavasszon, de csak azon esetben, ha a közgyűlés hozzájárul azon javaslathoz, melyben újabb 100,000 korona megszavazását kéri. Indokolja e kérelmét az általános drágasággal, mire a közgyűlés elrendeli, hogy a jövő évi költségvetés terhére újabb 100,000 koronát vegyenek fel pótlólag.

E 100,000 korona a még fel nem használt nagykölesönben nyer fedezetet.

Miniszteri leiratok.

Tudomásul vette a közgyűlés a ref. főgimnázium céljaira megszavazott 400,000 korona miniszteri jóváhagyásáról szóló leiratot.

A kereskedelmi miniszter jóváhagyta a törvényhatósági utmesterek szolgálati viszonyairól, minősítéséről és hivatalos teendőiről készült szabályrendeletet.

Tudomásul vette a közgyűlés úgy ezt, mint a törvényhatósági utaknak állami kezelésébe való átvételéről szóló miniszteri leiratot is.

A kereskedelmi miniszter néhány, az 1907-1908. évi utadói költségelőirányzat tételének megküldését kéri.

Megküldik.

Szabó Kálmán tanácsnok jelenti, hogy Debrecen város alapítványi helyére Szabó István debreceni illetőségű ifjút vették fel a hadapród iskolába.

A Dunaföldvár—Debrecen—Máramaros-sziget közti kőutat államkezelésbe adták át. Tudomásul vették.

A virilizmus ügye.

Nagyvárad városa a virilizmus ügyének rendezése érdekében felirt a képviselőházhoz, kérve, hogy a virilisek is választassanak.

A tanács javasolja, hogy az átiratot vegyék tudomásul, mert Debrecen e kérdésben már állást foglalt.

Jánosi Zoltán kötelességének tudja, hogy felszólaljon. Elleusége ugy a virilizmusnak, mint a főrendiház intézményének. Azt akarja, hogy a viriliseket, a főrendeket is válasszák. Hivatkozik Kossuth Lajos azon rendeletére, az elyet a Töze-féle fuzió után intézett a debreceni függetlenségi párthoz. A nagyváradi átirattal szemben a virilizmus teljes eltörlését javasolja.

Komlóssy Arthur szerint a nemzetiségi vidékeken a magyarság utolsó védbástyája a virilizmus s ezért hozzájárul a tanács javaslatahoz.

Jánosi Zoltán ismét felszólal. Nem osztozik Komlóssy Arthur nézetével, mert éppen a nemzetiségi vidékeken a virilisták nem magyarok. Majd az általános választói jog fog irányváltozást hozni.

Szabó Kálmán képviselő a tanácsi javaslatot pártolja. A virilizmus ügyét majd az a képviselőház fogja rendezni, amely az általános titkos választás alapján fog összeülni. Addig a kérdés tárgyalását is felfüggesztené.

Márton Imre módosító javaslatot terjeszt elő, kérve, hogy ne foglalkozzanak most e kérdéssel, annál is inkább, mert a mostani kormány iránt bizalommal viseltetünk.

Ket proppozíció lévén, az elnöklő főispán szavazást rendelt el, melynek eredményeként a közgyűlés 69 szóval 18 ellen a tanácsi javaslatot emelte határozattá.

Átiratok, feliratok.

Nagyvárad városa felirt a képviselőházhoz a hazárdjátékok, a lóversenyfogadások és a tőzsdei játék korlátozása végett. E feliratát pártolás végett küldte meg Debrecennek s a közgyűlés ilyen értelemben is határozott.

Győr vármegye átiratát olvasták fel ezután, melyben a képviselőházhoz intézett azon feliratának pártolását kéri, melyben a földek kataszteri tiszta jövedelmének újbóli

Győrfi Sándor * **megnyilik** *
a Simonfi-utcai bérházban október hó 1-én.
kötszer, pipere és férfi divatúru üzlete

felbecsülését kéri. Hasonló felirattal pártolják.

Ugyancsak Győr vármegye irt fel a miniszterelnökhöz, kérve, hogy az 1848-1849. évi öreg honvédek nyugdíját emeljük fel. Hasonló szellemű felirattal pártolják.

Zemplén vármegye a halálbüntetés eltörlését kéri a kormánytól. Ez átiratot íratára tenni rendelte a közgyűlés.

Somogy vármegye az egy gyermekrendszert ellen irt fel a parlamenthez. Pártolják. Esztergom vármegye egy országos gyermekvédelmi alap létesítését óhajtja. Debrecen városa is felir ily értelemben a Házhoz.

Arad városa március 15 és október 6 át nemzeti ünnepé szeretné avatni. Mivel Debrecen e napokat ugyanis megünnepli az átiratot íratára teszik.

Pécs városa az állami teendők végzéséért kárpótlást kér a kormánytól. Így tesz Debrecen városa is.

Csongrád vármegye törvényhatósága a magyar szertartású, gör. kel. egyházak szervezését kéri a képviselőháztól. Ugyanígyen fejratot intéznek a Házhoz.

Nagyvárad városa és a debreceni iparkamara a szeszadó törvénytervezetek módosításaival kapcsolatban az ipari szeszgyárak fenntartása érdekében felir a kereskedelmi kormányhoz. Debrecennek ez nem érdeke s így az erre vonatkozó iratot tudomásul vették.

Kolozsvármegyének a husdrágaság csökkentése, Budapestnek az egyenes adórendszer módosítása és Szegednek a fokozatos adórendszer életbeléptetése érdekében készült feliratait pártolja a közgyűlés.

Tudomásul vették a közigazgatási bizottság 1907 év első feléről, ugyiszintén a gyárügyek állásáról szóló féléves jelentéseket.

Elfogadták a nagyváradai róm. kath. káptalan ajánlatát, hogy a jelenlegi alapítványi helyeket szaporítsák és az alapító okiratot megváltoztassák. Az 1200 koronából újabb ösztöndíjakat fognak létesíteni.

Gyáripari segélyezések.

Megállapították a magyar gyáriparosok szövetségének debreceni fiókja kérelme alapján, hogy a város területén létesítendő új iparvállalatoknak minő kedvezményeket adnak. A jog- és pénzügyi bizottság javaslatát fogadták el, amelyet annak idején részletesen ismertetett a „Debreczen”.

Névszerinti szavazás.

Ezután megejtették a névszerinti szavazást a Dalmy Kálmán tulajdonát képező postakerti telek megvételére vonatkozólag. A közgyűlés 110 szavazattal a vétel mellett döntött.

Választások.

Tudomásul vették Fráter József házispénztári ellenőrnök hivataláról való lemondását, mire a főispán elrendelte a választást e megüresedett állásra.

A kijelölt bizottságba a közgyűlés megválasztotta Márton Imrét, Somogyi Pált és K. Kiss Józsefet, míg a főispán Degenfeld József grófot, Szabó Kálmán képviselőt és Tüdös János h. t. nevezte ki a bizottság tagjainak.

Két küldöttség előtt szavaztak. Az első küldöttség elnöke lett Márk Endre, tagjai Lestyán Adorján és Csikos Sándor dr., jegyzője Varga Károly tb. tanácsnok; — a második küldöttség elnöke Ujfalussy József dr., tagjai Kovács János és Kövendy Domokos, jegyzője Varga Elemér dr. lett.

Első helyen Koszorus Kálmán adópénztári ellenőrt, második helyen Csapó László házispénztári tisztet jelölték.

Házispénztári ellenőrré közfelkiáltással Csapó Lászlót választották meg.

E választás folytán a házispénztári tiszt állás üresedett meg, amelyre Veres Sándor, Budaházy Dezső számgyakornokot és Mura-

közy Aladár, Szüts Gusztáv napdíjasokat jelölték.

A főispán erre elrendelte a névszerinti titkos szavazást, amelynek eredménye, hogy házispénztári tiszt Veres Sándor lett 50 szavazattal. A többi szavazatok a következőképen oszlanak meg: Budaházy 32, Szüts Gusztáv 27, Muraközy Aladár 1 szavazatot kapott.

Ezután betöltötték a főkapitányi iktatói állást, melyre közfelkiáltással Nagy Lajos napdíjast választották meg. Jelölve voltak még ifj. Péter Pál és Minori Géza.

Egyéb ügyek.

Felemlték a hajdulegényesség csizmapénzét. Magszavaztak 300 kor. póthitelt a katonai elfogatok kiadásainak fedezésére. Felterjesztést intéznek a belügyi kormányhoz, hogy a gyámpénztári tartalékalapból az irodai költségeket megtérítsék. A próbaidős rendőröknek havi 10 korona drágasági pótlékot adtak, a hivatásos tűzoltóknak 774 koronát adnak.

Török Gábor erdőmester lőtartási átalányát 600 koronával felemelték.

A zenede segélyét 5000-ról 8000-re, a debreceni kereskedő társulat évi segélyét 1500 koronával, a nőiiskola évi segélyét 4000-ról 5000 koronára emelték fel.

Az alkohol ellenes szövetségnek 500, a pusztaszeri Árpád-szobornak ugyancsak 1000 koronát adományozták. Az országos magyar háziipari szövetségbe 200 koronával örökös tagul lép be a város.

Elfogadták egyhangulag a városi muzeum szabályrendeletét, majd pedig áttértek a városi könyvtár kezeléséről szóló szabályrendelet tervezetének tárgyalására.

A városnyomda szabályrendelete.

A városi nyomda felügyelő bizottsága, amint azt megirtuk, a városi nyomda kezelésére vonatkozó szabályrendelet megalkotását javasolta úgy a jog- és pénzügyi bizottság, mint a tanács is.

A részletek tárgyalásánál Jánosi Zoltán kifogásolta az új szabályrendeletnek azt a tételét, melyszerint az üzletvezető 3, a felügyelő bizottság 10 és az állandósított szedők 5 százalékos jutalékot kapnak. Ifj. Schwarz Vilmos és Komlóssy Arhur felszólalásai után a szabályrendeletet egész terjedelmében elfogadták.

*

Este 7 óra elmúlt már ekkorra, mire az elnöklő főispán a közgyűlést holnap délutánra halasztotta.

Tifusz-járvány Debreczenben.

Ujabb: egy halott, öt betegedés.

Terjed a járvány.

— szeptember 28.

(Saját tudósítónktól.) Megdőbentő tragikomikum, hogy mióta az egészségügyi bizottság kimondotta, hogy a tifusz még nem járvány, azóta a tömeges hasihagymáz megbetegedések járvánnyá fajultak.

Es hiába minden óvintézkedés a tifusz egyre terjed. Nem elég, hogy a város társadalmi életének oly két kiváló tagját, mint dr. Tóby Eleket és ifj. Wessprémy Kálmánt, hogy elrabolta tőlünk, azonkívül is irtózatos pusztítást visz véghez.

Tegnap ismét egy tifuszos haláleset fordult elő. Ugyilátszik ezennel már naponként egy-egy beteget

dönt a sirba a gyilkos kór. Tegnap Csobán Mihályné 32 éves homokkerti lakos halt meg, hivatalos jelentés szerint, hasihagymázban.

A főorvosi hivatalhoz egyébként tegnap ismét öt újabb megbetegedést jelentettek be. És ezek már súlyos esetek.

Megdőbentő statisztikát állíthatunk össze az eddigi áldozatokról. A tifusznak Debreczenben eddig **négy halottja és ötvennél több súlyos betegje van.**

A város közegészség ügye az eddigiéknél sokkal hatalmasabb óvintézkedést követel. Most már valóban járványról van szó és ezen nem lehet olyan könnyen keresztülsiklani. Most már bizonyos, hogy a rossz ivóvíz segíti ezt a járvány rombolását, e téren kell tehát sürgősen valamit tenni.

Az érkörtvélyesi katasztrófa.

Gondatlanság idézte elő.

Ujabb részletek.

— szeptember 28.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap számunkban részletesen s a valóságnak teljesen megfelelően beszámoltunk arról a vasuti katasztrófáról, mely Debreczen közelében az érkörtvélyesi állomáson játszódott le.

A katasztrófáról ellenőrizhetetlen, tulzott hírek kerültek forgalomba jórészt a lapok hasábjain. Sokan 50-60 sebesüléstről beszéltek. Mi híradásaink csak hét sebesült-ről számoltak be és hogy ezek feleltek meg a valóságnak mutatja az államvasutak igazgatóságának hivatalos jelentése, mely a következőképen szól:

A debreczen—királyhágói vonalon közlekedő 1768. számú személyszállító tehervonatot folyó hó 25-éről 26-ára hajló éjjelen az azt követő 1756-2. számú résztehervonat a jelzésnek meg nem figyelése következtében Érkörtvélyes megállóhelyen utólérte és abba beleütközött.

Az összeütközés következtében két utas, névszerint Fehér András iparos neje Rezegepiskoltról és Magyar Béla kiskereskedő Budapestről súlyosan, öten pedig, névszerint Erdey János rezegepiskolti földmives neje és leánya, Emilia, Mészáros Domokos állomási malházó és felesége, valamint Rosenbaum Simon nagyvárad magánzó könnyebb sérüléseket szenvedett. Öt utas csekély sérüléssel később jelentkezett.

A baleset folytán három személy- és tíz teherkocsi kisklott és öt megsérült. A rövid ideig tartó forgalmi akadályt elhátartották. Az 1756-2. számú résztehervonat mozdonyvezetőjét a szolgálatról felfüggesztették.

A szerencsétlenség vámszedői.

Nagyon érdekes epizódja ennek a szerencsétlenségnek, hogy még 6-8 órával később is jelentkeztek sebesültek. Ennek az a magyarázata, hogy a csekélyebb mértékben sérült utasok, a kiküldött segély-vonattal elutaztak Nagykárolyba és csak ott jutott eszükbe, hogy sérültet kellene jelenteni, mert ez esetben kártérítést kapnak a vasutól. Ezeket az utasokat azonban a helyszínen kintjárt Uhlarik üzletvezető egytől-egyig pályaróvossal megvizsgáltatta, így lohadt aztán le a komoly sérültek száma hétre.

Megnyílt.

Központi női felöltő áruház Debreczen, Simonffi-u. 2. városi bérház.

ahol a legdivatosabb újdonságok naponta érkeznek felöltőkben, gallérokban stb. állandó nagy választék. Olcsó és szolid kiszolgálás.

Megnyílt.

A sebesültek állapota.

A két legsúlyosabban sebesültet: Fehér András kisparost és Magyar Béla budapesti kiskereskedőt a nagykárolyi kórházban ápolják. Állapotuk igen súlyos.

Mészáros Domokosné hajdunánási asszony is, kinek lábát egy vasszilánk leszakította, igen válságos állapotban van.

Mészárosné, mint már megírtuk, hazaszállították Hajdunánásra. A többi sebesültek állapota javuló felben van.

A nagyváradai kórházban ápolják Mázér Béla budapesti lakost, ki a sebesültek hivatalos lajstromából kimaradt. Ő a nyolcadik sebesült.

A vizsgálat.

A megindult vizsgálat rengeteg terhelő adatot hozott fel a karambolt elődőző tehervonat vezetője Keresztényi Imre ellen, kit mint már tegnapi számunkban megírtuk, felügyesztették állásától.

A vizsgálat ugyanis megállapította, hogy tagadása dacára, Keresztényi vagy ittas volt vagy aludt. Ezt a feltevést erősítik meg a katasztrófa előzményei. Ugyanis, míg a személyvonat gyorsáru kúdmények feladása miatt, hosszabb ideig vesztégt az érkörtvélyesi állomáson, addig egyszer csak idő előtt, leadott jelzés nélkül berobogott egy tehervonat, egyenesen rá az álló személyvonatra. Ez a tehervonat Debrecenből kevéssel a személyvonat után indult, de lassabb járása folytán messze el kellett volna maradnia. Az így váratlanul berohanó vonatot, mely 36 kocsiából állott s nagy eleven erővel rohant, nem lehetett már megállítani. Az állomásbeliek niába adtak vészelt, a mozdonyvezető nem is reagált. Az összeütközés megtörtént.

Hogy a mozdonyvezető még a vészjelre sem állott meg vonatával annak tulajdonítják, hogy vagy aludt, vagy fölötte ittas állapotban volt. Egyébként nagyon sok tanu vallja, hogy a mozdonyvezető olyan állapotban vezette vonatát, amilyen állapotban gépre felszállni nem szabad.

Nagyon könnyen lehetséges, hogy Keresztényi ellen gondatlanság miatt bünvádi eljárást is indítanak.

Megégett gyermek.

Rémes szerencsétlenség.

A gondatlanság áldozata.

— szeptember 28.

(Saját tudósítónktól.) A szülői gondatlanságnak ismét áldozata van. Egy hat éves kis gyermek fekszik a hajduszoboszlói temető hullaházában holtan, borzalmas égési sebekkel borítva.

A debreceni kir. ügyészséghez tegnap a hajduszoboszlói rendőrségről távirat érkezett, hogy Széles Juliánna hat éves leánygyermek égési sebekben elhalt gondatlanság következtében.

A szerencsétlenség megindító, borzalmas körülmények között következett be.

A kis Széles Juliánna ugyanis tegnapielőtt a nyári tűzhely körül játszadozott. A gyermeknek csak az édesanyja tartózkodott honn, de ő is az udvaron foglalatostkodott.

Ezenközben történt a szerencsétlenség. A gyermek ruháskájára a tűzhelyről rápattant egy szikra és

felgyújtotta. A füstölögve égő ruhától a gyermek végtelenül megretent és rémülve kiszaladt az udvarra, hol aléltan rogyott össze.

A szerencsétlenül járt gyermek segélykiállításaira figyelmessé lett az anya, rémületében, ijedtében azonban azt sem tudta miképp fogjon iszonyu helyzetben lévő gyermekének megmentéséhez, Szeles Juliska pedig iszonyuan összeégett. Haldokolva vitték be a lakásba, hol a hirtelen előhívott orvos ápolás alá vette.

De a súlyosan sérültet az orvosi tudomány sem tudta megmenteni az életnek és tegnap hajnalban meghalt.

Az esetet bejelentették az ügyészségnek, mely nyomozást rendelt el annak kiderítésére, hogy a súlyos szerencsétlenségért kit terhel a felelőség.

Színház.

Porzolt Kálmán Esti levele. Porzolt Kálmán a kiváló író, aki tudvalevőleg Zsolt írói álnév alatt Esti leveleket ír a Pesti Hirlapba legutóbb „Hóhér-bizottság” címen egy cikkelyben foglalkozik a debreceni színházi bizottság legutóbbi határozatáról. Az erre vonatkozó Esti levél éles hangja általános feltűnést keltett. Debrecenben nemcsak azért mert a főváros egyik legelőkelőbb napilapjában jelent meg, hanem mert épen Porzolt Kálmán írta, a színművészet egyik legalaposabb ismerője, aki Debrecenben több színházi előadást nézett végig, a kiváló író, akinek „Asszony” c. színművét több külföldi színpad is lefordította és sietett azt előadni. Természetes, hogy Porzolt Kálmán az egész színházi bizottságról ír, holott a Zilahy ellenes javaslatot csak 7 bizottsági tag írta alá. A 16 tagból álló színházi bizottság többi tagjait természetesen a kiváló író cikkelyének éles hangja nem érintheti. Az erre vonatkozó cikk egyébként így hangzik:

Esti levél.

— Hóhér bizottság. —

A velencei tizek tanácsához lehet hasonlítani sokszor a magyar színházi bizottságokat. Kedves, tisztességes uri emberek a tagjai, de mihelyt ülésebe összeülnek, átalakulnak hóhérrökká és gyilkolják a színházgatókat s néha a színészeket is, legritkábban még a színésznőket.

Egyik-másik városban oly borzalmasan rendszabályozzák ezek a színházi bizottságok a színészetet, hogy sürgős szükség immár magukat a színházi bizottságokat is megrendszabályozni.

Ezeknek tulajdonképpen az volna a hivatásuk, hogy pártfogolják a színészetet; de erről néha megfeledkezve üldözik a színházgatókat, a színtársulatokat, vagy egyes színészeket és színésznőket. Most a debreceni színházi bizottság tette időszerűvé ezt a kellemetlen ügyet, mert ez egyszerűen kiakarja végezni a saját direktorát az egész társulattal együtt.

Bizonyára elhamarkodott határozat volt ez, amit még jóvá tesznek ugyanazok, akik haragjukban hozták, mert be fogják látni, hogy uri emberekhez, aminőkből a színházi bizottságok

állani szoktak, jobban illik a maecenás, mint a hóhérság.

Ha jogos kifogásaik vagy kívánságaik vannak, érvényesíthetik azt békés úton is, hiszen van tekintélyük, hatalmuk, de épen a hatalmas-hoz nem illik, ha ezt művészi existenciák tönkretételére hasánálja föl. Nem vetne szép világot Debrecenre, erre a kiváló színházi városra, ha nem tartaná be a színházgatójával kötött szerződését. Komjáthyra is csunya világot vetne, ha kollégáit kiturná.

Magától is keletkezik elég színházi válság, ne csináljanak ilyeneket hivatalból a színházi bizottságok is.

Abban a reményben, hogy a debreceni bizottsági tagokban fölül fog kerekedni a pártfogás és humanizmus erkölcsi kötelezett-égének érzete s ez elnyomja a személyes antipathiát, ezuttal nem fog alkotom bővebben a debreceni esettel: de a színházi bizottságok reformjának kérdését napirenden tartjuk. Egy-egy város hóhár-bizottságát vissza kell terelni eredeti hivatásához, hogy maecenás bizottság legyen.

Színházi hírek. Ma az „Utolsó szerelem” kerül színre. A főszerepeket já szák Hahnel Aranka, Szabó Irma, Csáder Irén, Arday Ida, Szakács, Teruyei, Zilahy, Bérczy, Arkosi. Vasárnap délután a „Gül baba”, este pedig a „Helyre asszony” kerül színre. A „Helyre asszony” főszerepét Zilahyné, Zsigmondy, Polgár, Szakács, Arkosi, Bérczy, Tallián és Vadász játsszák.

* **Utolsó előadás M.-Szigeten.** Tegnap, pénteken este volt az utolsó előadás M.-Szigeten, amikor is a Náni c. népszínmű került színre. A máramarosszigeti közönség nagy ovációk közt bucsuztatta el a színtársulatot, amelynek működésével nagyon meg volt elégedve. A színtársulat tagjai közül tegnap már nagyon sokan megérkeztek Debrecenbe.

* **Páholybérlet.** Egy földszinti családi páholyan két üres hely kiadó. Akik lehetőleg egy házaspár, esetleg reflektálnak arra, a lehető legrövidebb idő alatt jelentkezzenek a színházi irodában Békés Gyula titkárnál.

A szökés párosan.

Hol a 700 korona.

Eltűnt tisztviselő.

— szeptember 28.

(Saját tudósítónktól.) Napok óta bizonyos körökben másról sem beszélnek az emberek, mint egy fiatal kórházi tisztviselő szökési elűnéséről, ki egy fiatal leányt megszöktetett.

A szökésnek, illetőleg a szöktetésnek nagyon érdekes fejleményei vannak. Mint ugyanis most utólag kiderült, a leány finanszírozta a szökést.

F. B. mintegy éve tisztviselője a debreceni kórháznak. Az alig 21 éves fiatal ember ezelőtt a pénzügyigazgatásnál volt alkalmazva s onnan került a kórházba, hol a tisztviselő körében nagyon szerették.

A tavaszon történt, hogy F. B. megismerkedett egy fiatal leánnyal N. B.-vel. Azóta a fiatalokat folyton-folyvást együtt lehetett látni. Ugy a fiatal ember, mint a leány nagyon regényes hajlamu volt s ennek tudható be, hogy vajmi csekély gondolkodás után egy szép napon megszöktek Debrecenből és Amerika felé szöktek.

Eddig még csak a romantika határai között mozog az eset, melynek azonban aztán súlyosabb következményei is lettek. Most utólag ugyanis kiderült, hogy a leány édes apja tudta és beleegyezése nélkül be-

cipő-üzletében szerezhető be, hol saját műhelyünkben készül férfi-, női és gyermek-cipő. Jó és tartós munkáért kezeskedünk. Megrendelések 00 pontosan eszközölnetnek. 00

Jó tartós iskolai cipők csakis
ELFENBEIN és KLEIN

váltotta az édes apja takarékpénztári könyvét s az így szerzett 700 koronával szöktek meg.

A fiatal tisztviselőnek ugyanis pénz nem volt, így a leány vállalta magára, hogy szerz pénzt. A szokásos szükséges pénzt azonban, egyéb forrás hiányában, bűnös uton szerezte.

A leány apja a bűnös manipulációra csak most jött rá, mindazonáltal bűnvádi feljelenést nem fog tenni, csupán privát uton igyekszik felkutatni a fiatal szökevények hol tartózkodását.

Elismerés Zilahy Gyulának.

A máramarosszigeti szinügyi bizottság határozata.

— szeptember 28.

(Saját tudósítónktól.) A máramarosszigeti szezon a tegnapi nappal véget ért. Ebből az alkalomból még a debreceni szinügyi bizottság e hó 24-iki ülése előtt, vasárnap f. hó 22-én a m.-szigeti szinügyi bizottság ülést tartott, amelyen a legnagyobb elismerését nyilvánította Zilahy Gyula igazgató és társulata minden tagja iránt.

Tekintettel a debreceni szinügyi viszonyokra Kricsfalussy Sándor dr. bizottsági jegyző szivességéből itt közöljük az erre vonatkozó jegyzőkönyvi részt:

Kivonat

Máramarossziget rendezett tanácsa város szinügyi bizottságának 1907. évi szeptember hó 22-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Az ülésen jelen voltak: elnök Szöllőssy Antal kir. tanácsos, polgármester, tagok: Lator Sándor dr., Dobay Sándor, Papp Tibor dr., Kubek Elek, Kricsfalussy Sándor dr., Gergely György dr. és Zilahy Gyula szinigazgató.

Az ülés megnyitása után Zilahy Gyula szinigazgató úgy a maga, mint társulata nevében hálás köszönetet mond Máramarossziget város közönségének, a város tanácsának és a szinügyi bizottságnak azért a lelkes támogatásért, melyben a folyó évi szini évad alatt úgy a szintársulat, mint a szinigazgató részesült.

Szóllóssy Antal kir. tanácsos polgármester a város közönsége, a tanács és a szinügyi bizottság nevében a legteljesebb elismerésének ad kifejezést a szintársulat működése felett s köszönetet mond a szinigazgatónak a város közönsége nevében sikerdus működéséért.

Azon őszinte óhajással bucsuzik a szintársulattól és szinigazgatótól, hogy hasonló jó eredméllyel a jövő évre visszaérkezzenek.

Indítványára a bizottság Zilahy Gyula szinigazgató és társulata működése felett teljes elismerését és köszönetét jegyzőkönyvileg megörökítette.

Ezen jegyzőkönyv-kivonat a debreceni városi szinügyi bizottsággal és Zilahy Gyula szinigazgatóval közöltetni rendeltetett.

K. m. f.

A másolat hitelül:

Dr. Kricsfalussy Sándor,
b. jegyző.

Na, hát ez a határozat másképen hangzik, mint a debreceni szinügyi bizottság határozata.

Egyébként is ölenk kifejezést adott a máramarosszigeti közönség Zilahy és társulata iránti nagyra-becsülésének. Mint Máramarosszigetről táviratozza az ottani városi tanács egyik tagja. A szinügyi bizottság rendkívüli ülést tartott tegnap délután s az igazgató és társulata iránti szeretetének, ragaszkodásának egyhangu elismerő határozattal adta tanujelét. Este lelkes tüntetés volt, amikor is Szöllőssy Antal kir. tanácsos, polgármester üdvözölte Zilahyt.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Magyar-épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

— Október 10. Debreczenben.

A debreceni szervezett munkások 29-én, vasárnap délelőtt a város háza udvarán népgyűlést fognak tartani. A gyűlés tárgya: „Miért nem dolgozunk október 10-én”. A gyűlés megtartását a bejelentés nyomán a polgármester engedélyezte. Ezen a gyűlésen fog egyébként bemutatkozni a debreceni munkásság előtt Fáber Oszkár a nemrég megválasztott debreceni szociáldemokrata párttitkár is.

— Ifjúsági hírek. A főiskola kebelében fennálló „Jogtudományos Onképző Társulat” ma tartotta első rendes közgyűlését, Biernasek József elnöklése mellett s a fenntartó bizottsági jelentések után, megválasztották a jogi fakultás hivatalos Közlönyének a „Jogászló”-nek szerkesztőségét. Felelős szerkesztő lett Vásáry András 2 jh. Főszerkesztő Pánczél József 2 jh. Szerkesztőnek megválasztották H. Nagy Jenő 1 jh. Főmunkatársnak Széll György 1 jh. Kiadóhivatali főnöknek Szabó Béla 1 jh. A Debreceni Akadémiai Athlétikai Klub vivőszakosztálya is ma tartotta alakuló közgyűlését. Elnök Illési István 2 jh. Szertárnokok H. Nagy Jenő 1 jh. Szabó Béla 1 jh. Hoffmann Lajos 1 jh. és Szabó Akos 2 jh. lettek.

— A Kistemplom renoválása. Most már teljesen új köntösbe öltözött a Kistemplom, még csak a templom hajójának külső falai meredeznek a járókelőre kopottan, vakolatlanul. A templom renoválására kiküldött bizottság tegnap el is határozta, hogy a templom hajóját is renováltatja. A költségek 2700 koronára rugnak, melyet a bizottság megszavazott Tóth István építésznek. A javítási munkálatokhoz már ma hozzáfognak.

— Dr. Tóby Elek halála. A korán elhunyt városi jegyző dr. Tóby Elek ravatalára Debreczen városa is díszes koszorút helyezett. A sárga-kék koszoru szallag felirata: Debreczen város tisztikara — szeretett kartársának. A gyászsepről a család külön és Debreczen városa a következő gyászjelentést adta ki: Debreczen szab. kir. város tisztikara mély részvétellel tudatja dr. Tóby Elek városi jegyzőnek folyó 1907. évi szeptember

hó 26-ik napján rövid és súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A szeretett kartárs földi részei 1907. évi szeptember hó 28. napján délelőtt 11 órakor, a Batthyány-utca 20 számú háznál tartandó gyászszertartás után helyeztetnek örök nyugalomra. Áldás legyen a kiváló kartárs és buzgó tisztviselő emlékének! Debreczen, 1907. évi szeptember hó 26.

— Nagy Sándor ügye. Nagy Sándor, a sikkasztó rendőrtisztviselő bűnygyében annak idején a törvényszék október 11-re tűzte ki a tárgyalást. — A tárgyalás határideje azonban most utólag változást szenvedett, amennyiben október 5-én fogják megtartani.

— A nyomdászok szüreti mulatságára, mely e hó 29-én vasárnap tartatik meg a nagyerdei „Dobos”-ban, jegyek előre válthatók: Gyürky Sándor és Mihály Sámuel urak papir kereskedésében, továbbá Halász Árpád és Kerynászký Sándor urak fodrász üzletében. Előreváltott személyjegy 1 kor. 50 fill., este a pénztárnál 2 korona, családjegy 3 személyre 4 korona. Megjegyezzük, miszerint a multság nyereményekkel lesz egybekötve s a nyerteseket igen értékes nyereménytárgyakkal lepi meg a rendezőség. A felvonulás, mely d. u. 8 órakor kezdődik a nagyállomástól, igen impozáns lesz, amennyiben nemcsak egyes falusi alakok, de városunk nevezetesebb alakjai is igen sikerülten lesznek alakítva.

— A szabómunkások sztrájkja. A hétfőn kiütött részleges szabósztrájk erős hullámokat ver és a sztrájk mai állása szerint maga után fogja vonni a teljes szabósztrájkot. Ugyanis a jelenleg nem sztrájkoló segédek is nagy hajlandóságot mutatnak a bérharagra, mely előreláthatólag be fog következni. A szabómunkások különben vasárnap délután három órakor a ssapó-utcai Fixl-féle vendéglőben gyűlést tartanak, melyet tegnap jelentettek be a hatóságnak.

— Gyászjelentés. Özv. dr. Boross Tóby Elekné, született Pusztay Kata, valamint egyetlen fia Gyurica; valamint a megboldogult testvérei: Boross Tóby István és neje Kardos Ilona és gyermekei; Boross Tóby József és neje Riekl Margit és gyermekei; Boross Tóby Rózsika és férje ifjabb Kardos László és gyermeke; ugy Pusztay Sándor és neje Áron Ilona mint após és anyós; Benedek Lajos és gyermekei, Pusztay Lajos mint sógorok; Fazekas Sándor és neje Nagy Janka, Mariay Péter és neje Nagy Ida és gyermekei, mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a felejtethetlen jó férj, apa, testvér, vő, illetve rokon dr. Boross Tóby Elek Debreczen szab. kir. város aljegyzője életének 37-ik, boldog házasságának 4-ik évében, hosszas szenvedés után a mai napon délután 2 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult hált tetemei folyó évi szeptember hó 28-ik napján délelőtt 11 órakor fognak a Batthyány-utca 20-ik számú házuunktól, az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Debreczen, 1907. évi szeptember 26. Béke poraira! A temetést Dankó M. utóda, Dankó Béla temetkezési-intézete Kossuth-utca 15. rendezzi.

— Szerencsétlenül járt kocsis. Súlyos szerencsétlenség érte tegnap ifj. Kerezi István igáskocsist. A kicsis Nagycserére gazdája, Kelemen Gábor tanyájára kukoricát szállított,

Ne szerezze be

senki cipő vagy kalap szükségletét, míg a

Központi Cipő és Kalap Áruház

Dréher-sőrcsarnok melletti dus raktárát meg nem tekinti.

Férfi plüsch kalapok legolcsóbban!

5 maga az egyik ló hátán ült. Utközben érte a szerencsétlenség. A ló hátáról leesett és beeset a lovak közzé, melyek halálra gázolták. Súlyos sérüléseivel beszállították a kórházba, hol nyomban ápolás alá vették. Állapota életveszélyes.

— **Löbl Gyula és társa** látszer, kötszer és fényképészeti szaküzlet Debrecen, Piac-utca 63. szám. Van szerencsénk tisztelttel értesíteni, hogy Löbl Gyula és társa törvényszéki bejegyzett cég alatt Debrecenben, Piac-utca 63-ik szám alatt látszerészeti szaküzletet nyitottunk. Támazkodva Löbl Gyula urnak tapasztalataira, ki hasonnemű cégeknek évtizedeken át volt alkalmazásban, főelvül tartottuk szem előtt, hogy üzletünkben az optikai és ezzel rokon cikkek legjobb minőségben álljanak a t. vevőközönség rendelkezésére. A szemorvosok rendelései szakszerűen és lelkiismeretes pontossággal eszközölköznek, megjegyezvén, hogy teljes berendezésű szemvizsgálati készüléket tartunk a t. vevőink kényelmére. Mindennemű műszer, kötszer, sport és fényképészeti cikkek, ugyszintén gramophon és angyal védjegyű lemezek dusan felszerelt raktárunkat ajánljuk a t. közönség figyelmébe. A nagyérdemű közönség jóakaró pártfogását és támogatását kérve jegyzünk kiváló tisztelettel Löbl Gyula és társa.

— **Személyvonattal versenyt futó ló.** Érdekes esetnek voltak szemtanui a tanyabeli lakosok tegnap Vámospércs és Debrecen között. A Debrecenből induló személyvonat elé ugyanis valamiképp egy szép pej ló került, mely aztán nehogy a vonat eltapossa, ösztönétől vezette folyton a vonat előtt nyargalt. Így tartott ez az ut körülbelül 15 kilométeren át, míg végre a ló megunt a versenyfutást és kiugrott a sínparrról. A lovat a csendőrök fogták el később és átadták gazdájának Balog Ferenc gazdalkodónak.

— **Lólopások.** Az utóbbi időben meglehetősen megsokasodtak Debrecen környékén a lólopások. A napokban Kovács János gazdalkodó tett feljelentést, hogy hét darab lovat ismeretlen tettesek ellopták. A csendőrség azonban hosszas nyomozás után megállapította, hogy a lovakat nem lopták el, hanem ezek bitangásba kerültek és meg is találták őket. Nagykunmadarasról jelentették tegnap a csendőrségnek, hogy Nagy Sámuel ottani gazdától állítólag debreceni tettesek 5 lovat elloptak. A csendőrség nyomozást indított.

— **Borok, pezsgők,** ásványvizek Mayer Jenő fűszer- és csemegeüzletében a Kistemplom mellett kaphatók.

— **Szüreti és szobaturizjátékok,** első minőségű rakéták, békák, görögtüzek, fáklyák, a legolcsóbban Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4. szám. Ismételésüknek előnyös ár.

— **Hamis mérlegek.** A rendőrség a tegnapi piac vizsgálat alkalmával két elárúsítótól is kobzott el hamis mérlegeket. Faragó Ferencenétől és Vidovics Imrénétől kobozták el a mérlegeket, melyek 10–20 dekával voltak hamisítva. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Gyermekjáték** és babák olcsón csak a Budapesti Koronás Áruházban Debrecen Piac-utca 7.

— **Hütlén tanonc.** Tóth Miklós Árpádtér 14. szám alatti lakos a napokban elküldötte Nagy Gábor nevű tanoncát holminemű bevásárlások céljából, mely a főtéri üzletben lett volna eszközölközendő. A fiu azonban nem tért vissza, a rendőrség kézrekerítésére nyomozást indított.

— **Szőlőmosók** csodaszép 50 fillér és 1 korona, sörös és likőrös készletek 1 és 2 korona a Budapesti Koronás Áruházban, Debrecen Piac-utca 7.

— **Tifusz ellen** a legbiztosabb óvszer a Szabó Kálmán gyógyszerész gyárában elő-

állított az állami vegykerületi állomás által megvizsgált és az orvosi szakkörök által egyedül ajánlott *vegytisztá bakterium mentes szódavíz.* Valódi csakis Szabó Kálmán gyógyszerész feliratu üvegekben. — Telefon szám 142.

— **Női kézi táskák** legdivatosabb berendezéssel is, tulhalmozott raktár miatt csoda olcsón Budapesti Koronás Áruházban, Debrecen Piac-utca 7.

— **Tegnap halottak.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő halálosjelentést tették be: Vass Gyuláné ev. ref. 60 éves, dr. Boross Tóby Elek ev. ref. 36 éves, özv. Csobán Mihályné ev. ref. 32 éves.

— **Nászajándékok,** kinaezüst cukortartók, névjegytálcák csodaszépek, 2 korona a Budapesti Koronás Áruházban Piac-utca 7.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték tegnap huzásán a következő nagyobb nyeremények sorsoltattak ki:

10,000 koronát nyertek: 4091 60812 64887 84623.

5000 koronát nyertek: 8076 16273 27886 86247 98255.

2000 koronát nyertek: 100 3407 11559 13973 14967 20215 20542 20919 21283 31709 32071 32311 35823 30867 38335 39546 43182 52318 53273 54080 69094 73409 74506 82565 87284 87971 90963 94171 94566 96035 96099 102248 103185.

— **Péncz, szivar, cigarettatárcák,** zsebkések, ollók csoda olcsón Budapesti Koronás Áruházban, Debrecen Piac-utca 7.

— **Egy arany karikagyűrű** találtatott. Jogos tulajdonosa igazolás után átveheti dr. Tervey Tamás ügyvédirodájában, Piac-utca 73. szám.

— **Thea,** rum, cognac, cukorka, liganaur-essenciák és compositiók legjobb minőségben Rácz, Angyal drugueriájában Piac-utca 42. Hungária kávéházzal szemben.

— **Az őszi táncanfolyam** október hó 2-ikán veszi kezdetét és 6-ikán nagy szüreti mulatság lesz. Schaf táncmester.

Szociálista tanoncok.

Felterjesztés a belügyminiszterhez.

Tilos a jogtüviselés.

— szeptember 28.

(Saját tudósítónktól.) Nagyon érdekes előzményekkel bíró ügyben tett felterjesztést a kereskedelmi miniszterhez a debreceni iparhatóság.

Több iparos, az ipartestület előjárósága, valamint az iparstanoncisokla igazgatósága ugyanis panaszt tett az iparhatóságnál, hogy több tanonc valóságos propagandát csinál a szociáldemokráciának a tanoncok között. Nevezetesen a tanoncisoklaban az „Ifjumsunkás” című szociálista lapot, továbbá „Jogot a népnek” felirású tüket árulgatják.

És ennek a veszélyes propagandának már meg is van az eredménye, mert sikerült ezek által a szociálistizmust teljesen elhinteni a tanoncok között, kik már a tanoncisoklaban is hallatlan vakmerőséggel lépnek fel a tanári testület ellen.

Ezekből kifolyólag kéri a panaszttevők a főbb kolompokok megbüntetését és szigorú intézkedést, hogy hatósági eljárással gátolják meg az izgató lap terjesztését és a jogtüviselést a tanoncok között.

Az iparhatóság nem indította meg eddig a kihágási eljárást, hanem az iparhatósági megbízottak tegnap tartott közgyűlése elé vitte az ügyet.

A közgyűlés Vetéssy Béla rendőrfogalmazó előterjesztése után úgy döntött a kérdésben, hogy miután a jelenleg fennálló törvények direktívákat ilyenféle ügyre vonatkozólag nem tartalmaznak, felterjesztést intéz a kereskedelmi miniszterhez, hogy ez adja meg a szükséges utasításokat.

Távirat és telefon.

A minisztertanács.

Budapest, szeptember 27. Este 8 óráig tartott a mai minisztertanács. Kiszivárgott hírek szerint Wekerle Sándor miniszterelnök előterjesztette az adóreformról szóló törvényjavaslatot. Andrásy Gyula gróf belügyminiszter beszámolt a király és a trónörökös előtti audienciájáról, végül pedig a Ház második ülészakának munkarendjét állapították meg. E szerint a második ülészakot a jövő évi költségelőirányzat tárgyalása fogja uralni.

Fejedelmi vendégek a fővárosban.

Budapest, szeptember 27. Ferdinánd bolgár fejedelem, Vladimir orosz nagyherceg és neje ma külön vonaton ide érkeztek, Ferdinánd azonnal tovább utazott, míg a nagyhercegi pár itt maradt, megtekintik a város nevezetességeit s utjokat csak holnap folytatják.

A szászvárosi sikkasztás.

Szászváros, szeptember 27. Az öngyilkossággal megkísérelt Schuller Móric sikkasztó városi pénztárnok teljesen felgyógyult s ma ki is hallgatták. Schuller kihallgatása közben megjelent a vizsgálóbíró előtt Akker Frigyes polgármester s elmondta, hogy neki a pénztárhoz külön kulcsa volt, melyről senki sem tudott. E szenzációs vallomás alapján szenzációs letartóztatás várható.

Minden áron ülni akart.

Hessen, szeptember 25. (Németország.) Az esküdtbíróóság mai tárgyalásán tárgyalták Land Alfréd bűnpörét. Az év elején ugyanis a város határában egy előkelő angol hölgy holttestére találtak s Land másnap jelentkezett, azt mondvá, hogy 6 követte el a gyilkosságot. Land e beismerését a mai esküdtzéki tárgyaláson is megismételte, de az esküdték dacára ennek felmentették. Land ugyanis erős alkoholista és gyenge elméjű ember, úgy hogy az államügyész maga kérte felmentését. Land nem nyugodott bele az ítéletbe s nem akart a törvényszék épületéből távozni. Erőszakkal kellett kivezetni onnan.

Megőrült tudós.

Budapest, szeptember 27. Fialopszky Tamás 62 éves hírneves természettudós ma hirtelen megőrült. Az öreg tudós egy 1000 szavas sürgönyt akart a királyhoz címezve feladni, majd a postahivataltól hazament, lakásában meggyújtott 30 gyertyát, letérdelt egy szentkép elé s ott végezhakadatlanul hangosan imádkozni kezdett. A szerencsétlen tudóst hozzátartozói csak a rendőrség segítségével tudták egy szanatóriumba szállítani.

Megrohant takarékpénztár.

Győr, szeptember 27. A győri takarékpénztár épületét ma a betevők megrohanták s betétjeik azonnali visszafizetését követelték. Oka ennek az volt, hogy a győri fizetésképtelen olajgyár bukásából kifolyólag az a hír terjedt el, hogy a takarékpénztár a kisebb betéteket, mintegy 200,000 koronát azonnal kifizetett, mire az izgatottság lecsillapult. A hír alaptalan, rosszakartból terjedt el.

UJ ZSÁKKÖLCSÖNZO INTEZET.

A gazda, közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piacz-utca 66. szám alatt zsákkölcsönző intézetet nyitottam. Raktáron tartok legjobbmínőségű kenderzsákokat, melyeket jutányos áron bocsájtok a gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá vizmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsákkötöző és dohány zsineget, és minden e szakmába vágó dolgokat, melyeket jutányos áron árulok.

Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák és ponyvakölcsönző intézete Debreczenben, Piacz-utca 66. szám.

„Uránus“ Villamos-Színház.

Szombaton és vasárnap, szept. hó 28. és 29-én

Óriási szenzáció.

Az amerikai rendőr.

Rendkívüli műsor.

A szép Jáva.
A kezdő sport kedvelő.
Madridi Bikaviadal.
Baka, mint dajka.
A kártyás.
Az Amerikai rendőr.

Előadások kezdete este pont 7, 8 és 9 órakor, vasár és ünnepnapokon délután 4-től 11 óráig.

Szombaton és vasárnap, szept. hó 28. és 29-én este 10-től 11-ig teljesen új, itt még nem látott műsorral

férfi előadás!

csakis felnőttek részére.
A férfi előadásra szóló jegyek este 7-től kezdve csakis a pénztárnál válthatók.

Tisztelet, valamint bérlet-jegyek a férfi előadásra érvénytelenek.

Helyárak mint rendesen.

Esetleg műsorváltás fentartva.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel

Suchán és Winkler.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Menyasszonyi kelengye, vászon, szőnyeg és divatruházába megérkeztek az

őszi divat gyönyörű újdonságai,

ruhakelmék, flanellek, bársonyok blous selymek, velezek. Valódi persa szőnyegek — Linoleum.

Óriási raktár!

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájsát, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint ló- s daganatoszlító szer is páratlan!

Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischias) ellen feltalált összes szerek között.

I üveg tölgyfa-balzsam ára: I korona 50 fillér.

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszerárában Debreczenben.

„URSUS“

a legtökéletesebb s szabadalmazott

Borsajtó

felső nyomással három áttétellel, acélgerenda szerkezet, legmagasabb nyomó képesség. A törköly egy darabban kiemelhető. A must vasrészekkel nem érintkezik, ezáltal a bor megfeketedése kizárva. Könnyű kezelés, kevés munkaerővel. Honi gyártmány.

Szőlészeti, borászati és pincészeti cikkekből, valamint vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen, bérmentve.

Lőpor árusítás **TÓTH GYULA** vaskereskedő, Debrecen, Főter.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál.

Villagítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568.

Legszébb! Legjobb! Legtartósabb!
Clace, svéd és szárvasbőr

keztyük.

Saját készítményü

sérvkötők, haskötők, gummi görcsérharisnyák, valódi francia és amerikai gummi különlegességek

Schön Sándor keztyü-, kötszer és orvosi műszertárában DEBRECZEN.
Piac-utca 12. sz. (Stencinger ház).

Globin

a legjobb es legfinomabb Czipő tisztítószer

Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv.-társ Lipcse és Eger.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is o o o beküldetik. o o o

Fiatlón felvétetik azonnal, Márkus borkereskedésében, Piac-utca 55.

Eladó 8 hektoliter érmelléki bor Péterfia-utca 18.

Tanuló fizetéssel felvétetik Krausz Gyula kézimunka és rövidáru üzletében Kossuth-utca 15. sz.

Csemege szőlőt ajánlok kereskedők- és magánfogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debreczen. Telefon 294. 725

Eladó 15 kas méh Szilágyi Józsefnél Alsó-Józsán. 830

Egy áruasztal (pult) fiókokkal és ócska ablakok eladók Piac-u. 46. Békés Lajosnál.

Teljes ellátás kapható intelligens keresztény családnál Cim a kiadóhivatalban.

Idősebb urinó tisztességes családnál teljes ellátást keres. Ajánlatok a fizetési feltételek megjelölésével „Ellátás” alatt a kiadóba kéretnek.

Lucerna, friss vágású, ölenként 6 fillérével kapható Biró Pálnak mikepéresi uti kertgazdaságában.

Új elektrotechnikai vállalata.

Világítás, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett), orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzín és elektromotorok szerelése és javítása, legújabb szakértelemmel csak FÖLDÉS és VAJNER elektrotechnikai vállalatánál Debreczen Piac-utca 26. sz. alatt eszközölhetők saját nickelező és galvanizáló-telep. Telefon szám 210. 470

Villamos világítási

és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel Földvári L. debreceni első hatóságilag engedélyezett, villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

Divatos, jó és mesés olcsón kaphatók: női ruha kelmek, selymek, vászonneműek, függönyök, ágyte-
o o o ritők, meleg alsók. o o o

Boros Testvéreknél

Debreczen, Kossuth-u. 6.

Női ruhákat,
őszi és téli kosztümöket,
plüss és posztó kabátokat

saját műtermünkben a leggyorsabban és a legújantóább árak mellett készítettünk o

Bosznay és Társa

női divatterme

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Tifusz és egyéb betegségek ellen Delfin

ivóvíz szűrő, mely a leggyanusabb vizet is teljesen baktéria mentessé szűri. A királyi várpálatában, cs. és kir. hadseregnél és kórházakban használatban.

Számos kitüntetés.

A legtekéletesebb vízszűrő. Képes árjegyzék bérmentve. Telefon 95-82. „Delfin” Magyar szűrővállalat. Budapest, VII. Rózsa-utca 3.

Hölgyek részére fontos!

Ki testi épségét fentartani akarja vagy gyomor és más ilyenmő betegségekben szenved, úgy kizárólag csakis az eredeti francia „Delia” mellfűzőt vegye. Valódi halesont, elegáns kivitelben 6 K-tól feljebb. Kapható csakis az Ernyő-gyárban Piac-utca 48.

Választás végett házhöz is küldünk, minden vétel kényszer nélkül. Előre haladt idény miatt ernyőket 20 százalékkal leszállítva adunk.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltessenek.

A REKLÁM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme. Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az o

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál, tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő BUDAPEST, VII., Erzsébet körút 41., ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, páratlan pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetések és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban. o

Költségvetések, tervezetek ingyen.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli idényre, valamint flanellek, barhetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők,

Aréfátyol, divatövek, gyöngy és bőr díszításkák.

Menyasszonyi selymek,
koszoruk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szörme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 6 forintól 15 forintig. o o o

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jutta, spárga, hollandi, kiddermünster, tapesztrij, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek s cреppek, o o o o viaszkos vászon o o o o

a legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők,
szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek

vászon, siffon és batizst női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsósoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lászter és cloth alsósoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok o o

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek és lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatvisekendők.

Alsó tricót ingek,

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüss minőségekben. o o Férfi ruha-szövetek. o o

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló bélék áruk. Harisnyák, keztyűk, nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban.

Szabó Lajos Fiai

divat, vászon, és szőnyegraktára
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.
Alapított 1842. évben.